

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Czubik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Oktawian Nawrot

SSN Tomasz Przesławski

w sprawie z odwołania T. J.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] /2023 z dnia 6 września 2023 r.
w przedmiocie nieprzedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu
na stanowisko sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w [...],
ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2022 r. poz. 1097,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 16 stycznia 2024 r.,

oddala odwołanie.

[SOP]

UZASADNIENIE

Uchwałą z 6 września 2023 r., nr [...] /2023, działając na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (t.j. Dz.U. 2021, poz. 269; dalej: „ustawa o KRS”), Krajowa Rada Sądownictwa (dalej także: „Rada” lub „KRS”) postanowiła nie przedstawić Prezydentowi RP wniosku o powołanie T. J. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w [...].

W uzasadnieniu ww. uchwały wskazano m.in., że na jedno wolne stanowisko sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w [...], ogłoszone w Monitorze Polskim z 2022 r. pod poz. 1097, zgłosiła się T. J. – sędzia Sądu Okręgowego w B..

W celu przygotowania sprawy do rozpatrzenia na posiedzeniu Krajowej Rady Sądownictwa, Przewodniczący Rady wyznaczył zespół, zawiadomił Ministra Sprawiedliwości o jego powołaniu oraz o sprawach indywidualnych przekazanych zespołowi w celu przygotowania ich do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady. Minister Sprawiedliwości nie przedstawił opinii w trybie art. 31 ust. 2b ustawy o KRS.

Zespół członków KRS na posiedzeniu 4 września 2023 r. przeanalizował zgromadzone w sprawie materiały, w tym dokumenty uprzedniego postępowania konkursowego na stanowisko sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w [...], ogłoszone w Monitorze Polskim z 2020 r. poz. 1037, w szczególności protokół wysłuchania kandydatki przez zespół członków KRS z 26 lipca 2021 r. Otrzymał naradę i uznał, że materiały są wystarczające do zajęcia stanowiska w sprawie. Podczas głosowania na T. J. nie oddano głosów „za”, przy 4 głosach „przeciw” i braku głosów „wstrzymujących się”. W wyniku powyższego głosowania zespół przyjął stanowisko o nierekomendowaniu Radzie T. J. na stanowisko sędziowskie objęte niniejszym konkursem. Wniosek taki, w ocenie zespołu, jest uzasadniony wątpliwym sposobem stosowania przez kandydatkę dyrektyw wymiaru kary, który rażąco odbiega od powszechnie przyjętych reguł sprawiedliwości.

Przedstawiając powyższe, zespół kierował się dyspozycją art. 35 ustawy o KRS, uwzględniając przy ocenie kandydatki jej kwalifikacje, doświadczenie zawodowe, w tym w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia, a także opinię kolegium właściwego sądu.

Ustaliwszy, że kandydatka spełnia wymagania ustawowe określone w art. 64 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. Dz.U. 2023, poz. 217 ze zm.), Krajowa Rada Sądownictwa dokonała jej oceny, kierując się kryteriami wymienionymi w art. 35 ust. 2 ustawy o KRS, w tym: oceną kwalifikacji, doświadczeniem zawodowym oraz uzyskanym poparciem środowiska sędziowskiego.

Po wszechstronnym rozważeniu całokształtu okoliczności sprawy Krajowa

Rada Sądownictwa, dzielając stanowisko zespołu, uznała że Prezydentowi RP nie zostanie przedstawiony wniosek o powołanie T. J. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w [...].

W dalszej części uchwały (s. 2-3) zaprezentowano sylwetkę zawodową uczestniczki przedmiotowego postępowania nominacyjnego.

Następnie wskazano m.in., że przy podejmowaniu decyzji Krajowa Rada Sądownictwa uwzględniła ocenę kwalifikacyjną oraz doświadczenie zawodowe kandydatki. Rada wzięła pod uwagę, że T. J. uzyskała pozytywną ocenę kwalifikacji, posiada wieloletnie i różnorodne doświadczenie orzecznicze oraz realizuje obowiązek podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Jednakże sposób zaprezentowania się przez kandydatkę podczas wysłuchania przez zespół członków Rady 26 lipca 2021 r. – w ramach innego konkursu nominacyjnego – dowodzi, że nie daje ona jednak gwarancji pełnienia obowiązków sędziego sądu apelacyjnego na najwyższym poziomie. Wówczas to bowiem na pytanie o sprawę dotyczącą gwałtu zbiorowego, w której wymierzyła sprawcom kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania, kandydatka odpowiedziała: *„byłam rzeczywiście sprawozdawcą w sprawie kilka lat temu przeciwko oskarżonym, którzy mieli się dopuścić gwałtu na czternastolatce. Było wielu młodych sprawców. Zarzut nie dotyczył gwałtu tylko wykorzystania stanu jej skrajnego upojenia alkoholowego, w który sama się wprowadziła. W sprawie były stosowane środki zapobiegawcze. Prowadzone było postępowanie. Ta nieletnia była przesłuchiwana. W składzie ławniczym była prowadzona sprawa. Media się interesowały, bo był oskarżony syn miejscowego polityka, stąd zainteresowanie mediów. Były wtedy dwa zdarzenia. Jedno dotyczyło gwałtu. W sprawie zapadły wyroki z warunkowym zawieszeniem wykonania kary. Argumenty zostały zawarte w uzasadnieniu. Natomiast ta ocena doprowadziła nas do uznania, że sprawcy ponieśli już tę karę, przez spędzenie kilku miesięcy w areszcie. Areszt zaliczyliśmy na poczet wysokich grzywien. Sprawcy byli młodzi, uczyli się, studiowali, mieli sukcesy sportowe. Braliśmy pod uwagę całokształt okoliczności, zachowanie nieletniej, które nie było typowe dla czternastolatki. Uznaliśmy, że celowe dla wychowania tych oskarżonych będzie wymierzenie im kary z warunkowym jej zawieszeniem. My zaakceptowaliśmy kwalifikacje czynów z aktu oskarżenia. Prokuratura wniosła apelację, gdzie stwierdziła błąd w ustaleniach*

faktycznych, że były elementy przemocy. To nie było podnoszone pierwotnie. Sąd podzielił stanowisko prokuratora, wyrok został uchylony. Co do dwóch sprawców wyrok został utrzymany w mocy. Następnie została wniesiona kasacja i Sąd Najwyższy uchylił wyrok i ostatecznie zapadły wyroki wymierzające bezwzględne kary pozbawienia wolności. Prokuratura nie domagała się kar bezwzględnych przy pierwszym rozpoznaniu sprawy. Prokurator wnioskował o warunkowe zawieszenie wykonania kary, my to zaakceptowaliśmy, że to będzie dobre dla wychowania tych sprawców, to jakie już kary ponieśli. W tym drugim czynie, gdzie prokuratura chciała kar bezwzględnych, to uznaliśmy, że nie ma podstaw do różnicowania tych zdarzeń z pierwszego dnia i drugiego dnia. I nie ma powodów, aby różnicować sprawców z pierwszego i drugiego dnia. Nie było jakiejś brutalnej przemocy, o dużym nasileniu. Wyrok był bardzo skrytykowany przez media. To, że był tam oskarżony syn polityka, to pewien smaczek, ale nie miało to tutaj najmniejszego znaczenia. Nazwisko słyszałam tylko w mediach”. Z kolei w odpowiedzi na pytanie o sposób podejmowania decyzji o wymiarze kary – w kontekście wspomnianej sprawy dotyczącej gwałtu zbiorowego – kandydatka wyjaśniła, że: „przy decyzji o wymiarze kary bierze się pod uwagę wszystkie przesłanki, jakie wymienia ustawodawca w art. 53 Kodeksu karnego. Po pierwsze sam czyn, stopień społecznej szkodliwości, to w jaki sposób sprawca działał, jak popełnił przestępstwo, czy była stosowania przemoc, a jeśli tak, to o jakim natężeniu, czy spowodowała uszkodzenia ciała u pokrzywdzonej, jakie konsekwencje przemoc spowodowała u pokrzywdzonej, tło zdarzenia, motywacja, okoliczności, sposób zachowania pokrzywdzonej w tej sprawie, sposób życia sprawców przed popełnieniem przestępstwa. Wszyscy oskarżeni nie mieli wcześniej żadnych konfliktów z prawem. Prowadzili normalny tryb życia, byli młodzi, uczyli się, studiowali, mieli osiągnięcia sportowe. Sposób życia po tym czynie, czy były jakieś konflikty z prawem, stopień zawinienia, czy ten sprawca z góry coś założył, zorganizował, zaplanował. Inaczej traktuję w swoim orzecznictwie sprawców, którzy planują czyny, a inaczej tych, którzy popełniają je pod wpływem impulsu. Istotne są opinie sądowo-psychiatryczne, kwestie zaburzeń osobowości, testy psychologiczne, wskazujące czy sprawca ma tendencje do działań agresywnych. Są specjalne testy w tym zakresie. Te wszystkie okoliczności są ważne. Jest ich dużo i one są inne w każdej sprawie”.

Mając powyższe na uwadze Rada podkreśliła, że wśród celów kary tradycyjnie wymienia się: uczynienie zadość sprawiedliwości, naprawienie szkody spowodowanej przestępstwem, satysfakcję pokrzywdzonego, prewencję szczególną oraz prewencję ogólną. To, czy w realiach konkretnej sprawy kara będzie spełniała stawiane jej cele, zależy w szczególności od tego, czy jest współmierna do czynu, za który zostaje wymierzona, oraz od jej społecznej akceptacji. Zacytowane wypowiedzi kandydatki – w ocenie Rady – wskazują zaś, że wychowanie sprawcy (czyli tzw. prewencja szczególna) jest w jej przekonaniu celem nadrzędnym, istotniejszym nawet od poczucia sprawiedliwości osoby pokrzywdzonej przestępstwem, co jednocześnie może godzić w społeczną akceptację dla konkretnych rozstrzygnięć, a w konsekwencji utrudniać realizację kolejnego z celów kary, czyli prewencji ogólnej. Uwzględnivszy tę okoliczność, Krajowa Rada Sądownictwa – nie chcąc wkraczać w sferę orzeczniczą i oceniać rozstrzygnięć wydawanych przez osoby pretendujące do objęcia stanowisk sędziowskich – powzięła jednak istotne wątpliwości co do tego, czy kandydatka jest wystarczająco przygotowana do wykonywania obowiązków orzeczniczych na najwyższym szczeblu sądownictwa powszechnego i czy faktycznie legitymuje się wymaganym doświadczeniem w stosowaniu przepisów prawa. Tym samym Rada uznała, że T. J. nie spełnia kryteriów wyboru w stopniu uzasadniającym przedstawienie jej Prezydentowi RP do powołania.

Krajowa Rada Sądownictwa wzięła pod uwagę opinię Kolegium Sądu Apelacyjnego w [...]. Kolegium to na posiedzeniu 13 marca 2023 r. zaopiniowało kandydaturę T. J. pozytywnie: 11 głosami „za”, przy 1 głosie „przeciw” i 2 głosach „wstrzymujących się” (z mocą poparcia 57/84 pkt.). Kandydatka uzyskała wprawdzie pozytywną opinię tego gremium, ale w tym postępowaniu nominacyjnym Rada nie przyznała temu kryterium waloru rozstrzygającego.

O nieprzedstawieniu T. J. Prezydentowi RP do powołania zdecydował sposób zaprezentowania się przez kandydatkę podczas wysłuchania przez zespół członków Rady 26 lipca 2021 r. w odrębnym postępowaniu nominacyjnym (na stanowisko sędziowskie ogłoszone w Monitorze Polskim z 2020 r. pod poz. 1037), niespełnianie przez kandydatkę najwyższych standardów orzeczniczych i – jak wynika z przytoczonej rozmowy z członkami Rady – brak wymaganej biegłości w stosowaniu przepisów prawa (brak gwarancji prawidłowego rozumienia i stosowania

dyrektyw wymiaru kary), a w konsekwencji – brak gwarancji prawidłowego wypełniania przez kandydatkę obowiązków orzeczniczych na szczeblu sądu apelacyjnego.

Ostatecznie w uchwale (s. 7) zaprezentowano wynik głosowania Krajowej Rady Sądownictwa, na podstawie którego Rada podjęła ww. uchwałę.

Pismem z 5 listopada 2023 r. odwołanie od ww. uchwały KRS wniosła T. J. (dalej także: „Skarżąca” lub „Odwołująca się”), zaskarżając ją w całości.

Skarżąca zarzuciła uchwale naruszenie przepisów postępowania, tj.:

1. art. 33 ust. 1 ustawy o KRS poprzez niewyjaśnienie istoty sprawy, wskutek czego zaskarżoną uchwałę podjęto bez wszechstronnego rozważenia okoliczności wynikających z wszystkich zebranych w sprawie dokumentów, kierując się jedynie wybranymi i wyrwanymi z kontekstu fragmentami wyjaśnień złożonych przez Odwołującą się w czasie przeprowadzonego 26 lipca 2021 r. wysłuchania przez zespół członków KRS w ramach innego postępowania nominacyjnego, które zostały stronniczo zinterpretowane, nie biorąc pod uwagę oceny kwalifikacji sporządzonej przez wizytatora ds. karnych SSA M. C. oraz wyników głosowania Kolegium Sądu Apelacyjnego w [...] z 13 marca 2023 r., co oznacza, że Rada podejmując uchwałę nie kierowała się przesłankami określonymi w ustawie,

2. art. 42 ust. 1 ustawy o KRS poprzez nienależyte uzasadnienie zaskarżonej uchwały i niewyjaśnienie motywów, jakie legły u jej podstaw, a w szczególności przez niewskazanie przyczyn, dla których KRS nie podzieliła wniosków przedstawionych przez wizytatora ds. karnych SSA M. C. w ocenie kwalifikacyjnej co do tego, że Odwołująca się jest bardzo dobrze przygotowana do orzekania w sprawach karnych na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego, posiadając po temu stosowne doświadczenie zawodowe oraz wysoką wiedzę merytoryczną, jak również poparcia udzielonego jej przez środowisko sędziowskie, tj. Kolegium Sądu Apelacyjnego w [...]

– które to uchybienia mają istotny wpływ na treść uchwały, albowiem jej sfera motywacyjna w zakresie, w jakim dyskwalifikuje kandydaturę Skarżącej, nie została w istocie ujawniona, a zatem uniemożliwia to weryfikację uchwały pod względem jej zgodności z prawem, a w konsekwencji i kontrolę sądową.

W oparciu o powyższe podstawy odwołania – rozwinięte następnie w uzasadnieniu wywiedzionego środka zaskarżenia – T. J. wniosła o uchylenie

zaskarżonej uchwały KRS i przekazanie sprawy Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie, albowiem zaskarżona uchwała Krajowej Rady Sądownictwa odpowiada prawu.

Należy zaznaczyć, że Krajowa Rada Sądownictwa jest organem umocowanym przez Konstytucję RP do rozpatrywania i oceny kandydatów do pełnienia urzędu sędziego i to w jej gestii pozostają ustalenia faktyczne oraz ocena dowodów. Również ocena doboru kryteriów oraz znaczenie przywiązywane do poszczególnych kryteriów przy ocenie kandydatów na stanowiska sędziowskie pozostają poza zakresem kompetencji Sądu Najwyższego do kontroli zgodności uchwał Rady z prawem (art. 44 ust. 1 ustawy o KRS).

Sąd Najwyższy rozpoznając odwołania od uchwał Krajowej Rady Sądownictwa bada wyłącznie ich legalność. Poza zakresem jego kognicji pozostaje zasadność rozstrzygnięcia zawartego w uchwale. Sąd Najwyższy nie może zajmować się rozpatrywaniem kwalifikacji kandydatów na sędziego, jak również decydować o tym, który z nich powinien zostać przedstawiony Prezydentowi z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu (wyrok Sądu Najwyższego z 6 października 2016 r., III KRS 24/16). Sąd Najwyższy nie zastępuje Krajowej Rady Sądownictwa w jej ustawowo wyznaczonym zadaniu polegającym na rozpatrzeniu i ocenie kandydatów do pełnienia urzędu sędziego i dlatego nie przeprowadza powtórnego badania kwalifikacji zawodowych i moralnych kandydata do pełnienia urzędu sędziego (wyrok Sądu Najwyższego z 14 lipca 2016 r., III KRS 17/16 i przywołane tam orzecznictwo).

Podobnie Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że przedmiotem kognicji Sądu Najwyższego pozostaje wyłącznie formalny aspekt dostępu do służby związany z przestrzeganiem przez Radę zastosowanych kryteriów i procedur postępowania, a nie sama ocena kwalifikacji czy też predyspozycji danej osoby z punktu widzenia kryteriów stosowanych w ramach postępowania przed Radą, gdyż jakkolwiek ingerencja w tę szczególną postać władztwa przynależnego Radzie skutkowałaby

naruszeniem art. 179 Konstytucji RP (wyrok TK z 27 maja 2008 r., SK 57/06).

Nie ulega wątpliwości, że Krajowa Rada Sądownictwa, w świetle art. 33 ust. 1 ustawy o KRS, jest obowiązana przed podjęciem uchwały wszechstronnie rozważyć sprawę na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeżeli zostały złożone. Nakaz podjęcia uchwały po wszechstronnym rozważeniu sprawy oznacza, że Rada nie może pominąć istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności wynikających z udostępnionej dokumentacji lub wyjaśnień, czy innych zebranych dowodów, ani dokonać ustaleń sprzecznych z tym materiałem, zaś samo rozstrzygnięcie powinno być wynikiem wszechstronnego rozważenia wszystkich aspektów sprawy w sposób, który nie był dowolny (wyroki Sądu Najwyższego z: 26 kwietnia 2012 r., III KRS 11/12; 22 maja 2012 r., III KRS 14/12; por. wyrok Sądu Najwyższego z 23 czerwca 2021 r., I NKRS 56/21).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy uznać należy, że Krajowa Rada Sądownictwa była uprawniona do nieprzedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie T. J. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w [...]. Ogólna ocena postępowania nominacyjnego – wbrew zarzutom Skarżącej – nie nasuwa wątpliwości co do legalności przeprowadzonej procedury.

Skarżąca wywodzi przykładowo, że „domniemywać można, że rzeczywistymi powodami odrzucenia po raz kolejny kandydatury odwołującej jest jej członkostwo w Stowarzyszeniu [...] oraz zaangażowanie w różnego rodzaju akcje w obronie praworządności” (s. 6 odwołania). Sąd Najwyższy stwierdza jednak, że analiza uchwały oraz materiałów zebranych w sprawie przeczy twierdzeniu Skarżącej o jej niesprawiedliwym potraktowaniu przez Krajową Radę Sądownictwa. Uznać należy, że Rada dokonała całościowej oceny kandydatury Odwołującej się i zdecydowała – do czego miała prawo – o nieprzedstawieniu jej Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie. Tym bardziej w sprawie trudno doszukiwać się dyskryminacji T. J. z uwagi na jej przynależność do stowarzyszenia sędziów czy aktywizm na polu „obrony praworządności”, cokolwiek skarżąca Sędzia rozumie pod tą kategorią pojęciową.

Nie budzi wątpliwości, że decydującym czynnikiem dla negatywnej oceny kandydatury Skarżącej był sposób jej zaprezentowania się przed członkami Rady 26 lipca 2021 r. (w ramach innej procedury nominacyjnej). W uchwale szeroko

zacytowano wypowiedź Odwołującej się (s. 4-5 uchwały), a następnie stwierdzono, że „uwzględnivszy tę okoliczność, Krajowa Rada Sądownictwa – nie chcąc wkraczać w sferę orzecniczą i oceniać rozstrzygnięć wydawanych przez osoby pretendujące do objęcia stanowisk sędziowskich – powzięła jednak istotne wątpliwości co do tego, czy kandydatka jest wystarczająco przygotowana do wykonywania obowiązków orzecniczych na najwyższym szczeblu sądownictwa powszechnego i czy faktycznie legitymuje się wymaganym doświadczeniem w stosowaniu przepisów prawa. Tym samym Rada uznała, że T. J. nie spełnia kryteriów wyboru w stopniu uzasadniającym przedstawienie jej Prezydentowi RP do powołania” (s. 6 uchwały).

Sąd Najwyższy stwierdza, że działanie Rady w powyższym zakresie, choć dość rygorystyczne, było jednak w pełni legalne. W myśl art. 33 ust. 1 ustawy o KRS – którego naruszenie podnosi Skarżąca w odwołaniu – w sprawach indywidualnych Rada podejmuje uchwały po wszechstronnym rozważeniu sprawy, na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeżeli zostały złożone. Wzięcie pod uwagę konkretnego orzeczenia, w którego wydaniu udział brała Odwołująca się oraz jej wypowiedzi na temat tego judykatu, a następnie wyciągnięcie wniosków przez Radę mieści się w dyspozycji ww. przepisu. KRS ma wszak ocenić konkretną kandydaturę „po wszechstronnym rozważeniu sprawy”, w tym „na podstawie (...) wyjaśnień uczestników postępowania”. Żaden przepis prawa powszechnie obowiązującego nie wyłącza możliwości skorzystania przez Radę z materiałów powstałych na potrzeby innej procedury konkursowej. Oczywistym jest przy tym, że KRS nie może wkraczać w sferę niezawisłości sędziowskiej – czego jednak w niniejszej sprawie nie uczyniła.

Niezasadny jest także drugi zarzut odwołania, sprowadzający się do kontestowania legalności i jakości uzasadnienia uchwały. Zgodnie z art. 42 ust. 1 ustawy o KRS, uchwały Rady w sprawach indywidualnych wymagają uzasadnienia. Powołany przepis nie określa wprost wymaganej treści uzasadnienia uchwał nominacyjnych KRS. Nie powinno jednak ulegać wątpliwości, że ustawodawca nie przyzwała przez to Radzie na arbitralność. Celem uzasadnienia jest po pierwsze wykazanie, że uchwała została podjęta po wszechstronnym rozważeniu okoliczności sprawy, po drugie umożliwienie osobom zainteresowanym rozstrzygnięciem Rady poznanie okoliczności, które przesądziły o podjęciu decyzji co do rekomendacji danej

kandydatury bądź braku takiej rekomendacji, po trzecie umożliwienie Sądowi Najwyższemu przeprowadzenia kontroli uchwały KRS, w zakresie przyznanym mu przez ustawodawcę (zob. wyroki Sądu Najwyższego z: 2 lutego 2021 r., I NKRS 21/21; 22 czerwca 2023 r., I NKRS 29/23).

W innym orzeczeniu Sąd Najwyższy wskazał, że z istoty demokratycznego państwa prawnego (art. 2 i 7 Konstytucji RP) wynika obowiązek stosowania przez wszystkie organy państwa rzetelnych i transparentnych procedur. Rzetelność i transparentność procedur przejawia się m.in. w uzasadnieniach rozstrzygnięć, które realizują ważne funkcje, w tym wymuszają samokontrolę organu, który musi wykazać, że rozstrzygnięcie jest materialnie i formalnie prawidłowe oraz odpowiada wymogom sprawiedliwości; dokumentuje argumenty przemawiające za przyjętym rozstrzygnięciem; służy indywidualnej akceptacji rozstrzygnięcia; umacnia poczucie zaufania społecznego i demokratycznej kontroli nad organami władzy; wzmacnia bezpieczeństwo prawne; jest podstawą kontroli zewnętrznej w szczególności sprawowanej przez sądy krajowe, a także sądy międzynarodowe (zob. wyroki Trybunału Konstytucyjnego z: 16 stycznia 2006 r., SK 30/05; 30 maja 2007 r., SK 68/06; 31 marca 2005 r., SK 26/02; postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 11 kwietnia 2005 r., SK 48/04). Uzasadnienie uchwały pełni zatem nie tylko funkcje procesowe, ale buduje autorytet organów państwa i kształtuje zewnętrzne przekonanie o sprawiedliwości procedur i podejmowanych rozstrzygnięć. Nawet bardzo szczególna pozycja ustrojowa niektórych organów państwa, jak Krajowej Rady Sądownictwa, nie usprawiedliwia sporządzania uzasadnień, które tylko pozornie realizują swoje funkcje. W żadnym też razie kolegialny charakter organu albo przyjęta metoda podejmowania decyzji (np. tajne głosowanie czy objęta tajemnicą narada sędziowska) nie zwalnia organu z obowiązku rzetelnego uzasadnienia rozstrzygnięcia (wyrok Sądu Najwyższego z 22 czerwca 2023 r., I NKRS 25/23).

Przekładając powyższe na treść kontrolowanej uchwały, Sąd Najwyższy stwierdza, że sposób sformułowania uzasadnienia rozstrzygnięcia Rady nie narusza prawa. Przede wszystkim KRS wprost wskazała dlaczego kandydatura T. J. nie uzyskała jej rekomendacji. Choćby na s. 6 uzasadnienia znajduje się następujący wywód Rady: „o nieprzedstawieniu Pani T. J. Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej

do powołania zadecydował sposób zaprezentowania się przez kandydatkę podczas wysłuchania przez zespół członków Rady 26 lipca 2021 r. w odrębnym postępowaniu nominacyjnym (na stanowisko sędziowskie ogłoszone w Monitorze Polskim z 2020 r., pod poz. 1037), niespełnianie przez kandydatkę najwyższych standardów orzeczniczych i – jak wynika z przytoczonej rozmowy z członkami Rady – brak wymaganej biegłości w stosowaniu przepisów prawa (brak gwarancji prawidłowego rozumienia i stosowania dyrektyw wymiaru kary), a w konsekwencji – brak gwarancji prawidłowego wypełniania przez kandydatkę obowiązków orzeczniczych na szczeblu sądu apelacyjnego”. Ponadto, w uzasadnieniu uchwały opisano przebieg procedury nominacyjnej, sylwetkę kandydatki, istotne elementy dotyczące jej oceny. Przytoczono opinię Kolegium Sądu Apelacyjnego w [...] (choć nie nadano temu kryterium decydującego znaczenia – do czego Rada miała prawo), wreszcie zaprezentowano wynik głosowania Rady na posiedzeniu 6 września 2023 r.

W ocenie Sądu Najwyższego, sporządzone uzasadnienie uchwały – choć w niektórych swych fragmentach stosunkowo lakoniczne – spełnia wymagania określone przez prawo i rozwinięte w judykaturze sądowej. Prezentuje ono główne motywy, które legły u podstaw rozstrzygnięcia Rady i poddaje się efektywnej kontroli sądowej.

W konsekwencji Sąd Najwyższy stwierdza, że odwołanie T. J. nie zawiera usprawiedliwionych podstaw (zarzutów), a zaskarżona uchwała nie narusza norm prawnych. Stąd też zasadnym okazało się oddalenie odwołania.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

ł.n

r.g.